

Gezondheid en maatschappij I (D000064)

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

Studiepunten 6.0

Studietijd 180 u

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2023-2024

B (semester 1)

Nederlands

Gent

hoorcollege

werkcollege

zelfstandig werk

Lesgevers in academiejaar 2023-2024

Willems, Sara

GE39

Verantwoordelijk lesgever

Deforche, Benedicte

GE39

Medelesgever

De Maesschalck, Stéphanie

GE39

Medelesgever

Portzky, Gwendolyn

GE34

Medelesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2023-2024

[Bachelor of Science in de geneeskunde](#)

stptn

aanbodssessie

6

B

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

maatschappij, gezondheidspromotie, psychologie, sociologie, antropologie, diversiteit, mensenrechten

Situering

Gezond zijn heeft niet alleen een lichamelijke, maar ook een psychische en sociale dimensie. Als toekomstige arts is het daarom ook belangrijk om zicht te hebben op de psychosociale aspecten en de maatschappelijke context. Er wordt daarom aandacht besteed aan het bredere kader waarin het beroep (huisarts, specialist, sociaal geneeskundige, onderzoeker) zich afspeelt. Het blok 'Gezondheid en Maatschappij I' vormt aldus het startpunt voor het psychosociale opleidingscontinuüm.

Inhoud

In deel I staat de mens als individu centraal. Er wordt ingegaan op enkele basisconcepten uit de psychologie, met bijzondere aandacht voor informatieverwerkingsprocessen, leerprocessen en basisneurologische processen. Een mens bestaat echter niet louter op zichzelf maar gaat ook in interactie met anderen. Daarom zoomen we in deel II wat dieper in op de ruimere maatschappelijke context waarin menselijke interactie plaatsvindt. Enkele basisbegrippen en -concepten uit de gezondheidssociologie, zoals bvb. ziekte/gezondheid, medicalisering ... komen aan bod. Bijzondere aandacht wordt besteed aan verschillen in gezondheid door in te zoomen op enkele diversiteitsvariabelen zoals sociale groepen (man-vrouw, sociaaleconomische groepen...) en (contextuele) determinanten van gezondheid en hoe we deze kunnen beïnvloeden. Zo wordt er naast het verdiepen in de sociale determinanten van gezondheid en (in)equity in de gezondheidszorg ook stilgestaan bij de valkuilen die verschillende strategieën om sociale ongelijkheid in gezondheid aan te pakken en te reduceren met zich meebrengen. In het derde deel, medische antropologie en mensenrechten, worden basisconcepten rond cultuur, mensenrechten, acculturatie, culturaliteit, en de invloed daarvan op ziektebeleving en gezondheid besproken. Generieke

competenties om als hulpverlener om te gaan met diversiteit worden aangereikt en in casuïstiek toegepast. De samenhang tussen gezondheid en migratie sluit dit deel af.

Begincompetenties

De eindtermen hoger secundair onderwijs

Eindcompetenties

- 1 De concepten: emotie, gedrag en cognitie onderkennen
- 2 Het concept persoonlijkheid verklaren
- 3 De relatie tussen emotie, gedrag en cognitie uitleggen
- 4 De informatieverwerkingsprocessen: geheugen, perceptie, aandacht en interpretatie toelichten
- 5 De leerprocessen met inbegrip van de leerparadigma's bespreken
- 6 Benoemen van de executieve functies
- 7 Beschrijven van een klacht vanuit psychologische context
- 8 De differentiatie tussen observatie en interpretatie van een klacht uitleggen
- 9 Het afleiden van beïnvloedende variabelen bij het waarnemen en presenteren van een klacht door de patiënt
- 10 Gezondheidsgedrag verklaren
- 11 Een aantal basisbegrippen uit de gezondheidsbevordering onderkennen
- 12 Beargumenteren van strategieën die kunnen leiden tot gedragsverandering en/of omgevingsveranderingen.
- 13 De concepten van ziekte en gezondheid in een breed maatschappelijk perspectief kaderen
- 14 De effecten en interacties van contextuele en sociale factoren (vb. etniciteit, religie, socioeconomische en psychosociale toestand) op het ontstaan, de perceptie en het beloop van ziekte en genezing kunnen bespreken
- 15 Maatschappelijke factoren die van invloed zijn op het functioneren in de gezondheidszorg identificeren.
- 16 Het fenomeen sociaaleconomische gezondheidsverschillen (historiek, definitie, epidemiologie) verklaren
- 17 Aantonen hoe sociale ongelijkheid in gezondheid aangepakt en gereduceerd kan worden.
- 18 Inschatten welke valkuilen gepaard gaan met verschillende strategieën waarop sociale ongelijkheid in gezondheid aangepakt en gereduceerd kunnen worden.
- 19 Blijk geven van een onbevooroordeelde houding ten aanzien van patiënten, ongeacht hun sekse, ras, levensfase, sociale en economische status, opleiding, cultuur, seksuele geaardheid en levensovertuiging
- 20 Reflecteren over de eigen ideeën, reducties, stereotyperingen en vooroordelen en hun impact op diversiteitscompetenties
- 21 Het bespreken van migratie en de impact ervan op diverse levensdomeinen.
- 22 Het definiëren van de cultuur en medische antropologie.
- 23 De invloed van diversiteit voor de professionaliteit van de arts aangeven en verklaren.
- 24 De valkuilen van essentialisering, reductie en vooroordelen herkennen.
- 25 Het toepassen van de kennis omtrent effecten en interacties van culturele en sociale factoren op ziekte en genezing op concrete probleemstellingen
- 26 Aandacht hebben voor de verdere ontwikkeling van de noodzakelijke generieke diversiteitscompetenties.
- 27 Het bespreken van de invloed van de gezondheidszorg op de volksgezondheid in mondiaal perspectief.
- 28 In groepsverband leren functioneren.
- 29 Inhoudelijk en communicatief op een verantwoorde manier informatie overbrengen
- 30 Streven naar gelijkwaardigheid waarbij het opnemen van eigen verantwoordelijkheid door de patiënt gestimuleerd wordt
- 31 Erkennen van het historisch én hedendaags belang van de universele verklaring van de rechten van de mens
- 32 Het reflecteren over eigen handelen en klinische consultvoering op basis van het ethisch referentiekader van de Universele verklaring van de rechten van de mens.
- 33 Het kritisch benaderen van en zo nodig optreden bij mensenrechtenschendingen door derden, organisaties en/of landen.

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk na gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Werkcollege, Hoorcollege, Zelfstandig werk, Peer teaching

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

minidebatten

Leermateriaal

Alle onderdelen van het blokboek zullen door de lesgevers ter beschikking gesteld worden via Ufora. Slides: zelf af te printen.

Referenties

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Blokcommissievoorzitter:

Prof. dr. N. Vandennoortgate

09 332 2916

e-mail: nele.vandennoortgate@ugent.be

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijke evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijke evaluatie

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Participatie, Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is enkel mogelijk in gewijzigde vorm

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Niet periodegebonden evaluatie (1^e zitting)

- determinanten van gezondheid: tutorial
- arts en migratie: doorlopen leerpad

Niet periodegebonden evaluatie (2^e zitting)

- vervangopdracht

Periodegebonden evaluatie (1^e zitting)

- de periodegebonden evaluatie bestaat uit een schriftelijke examen

Periodegebonden evaluatie (2^e zitting)

- de periodegebonden evaluatie bestaat uit een schriftelijke examen

Eindscoreberekening

De student is geslaagd indien een cijfer van 10 of meer op 20 wordt behaald voor het periodegebonden examen (verhoogde standaardsetting) EN een positieve evaluatie ('PASS') wordt bekomen voor het niet-periodegebonden onderdeel 'tutorial + arts en migratie'. **Beide voorwaarden** moeten voldaan zijn om te kunnen slagen.

Als **eindcijfer** wordt het cijfer genomen dat werd behaald voor het periodegebonden examen. Indien de evaluatie van het niet-periodegebonden onderdeel echter negatief is ('FAIL') en het cijfer behaald voor het periodegebonden examen (verhoogde standaardsetting) 10/20 of meer zou zijn, wordt het eindcijfer teruggebracht tot het hoogste niet-geslaagd cijfer (9/20).